Yrkesprofilering, kartläggning och validering

Verktyg för den strategiska kompetensförsörjningen på ditt företag

Henrietta Finnborg Bengtson – Nordiskt Valideringsforum

Natalie Lindkvist – VafabMiljö

NORDISKT VALIDERINGSFORUM

Stolt
expertleverantör

sobona
Kommunala företagens arbetsgivarorganisation

4 550
moduler/
mikromeriter

350+
valideringsleverantörer

2023 CERTIFIED ORGANIZATION EMPOWERED BY OCN

Kompetensförsörjning
– där alla människor kommer till sin rätt

Erkänd metod
för kvalitetssäkring

OCN®

20
medarbetare
runtom i landet

HEALTHY PLACE by Work
CERTIFIED
APRIL 2022 - MARCH 2023

Digital,
helintegrerad
IT-plattform

Experthubb
med unikt samlad
kompetens

Verktygslåda

23 000+
valideringar

Nationella yrkesprofiler

Kompetensstandarder som beskriver det man behöver kunna

– Används i olika syften

- Identifiera kompetensbehov
- Validera befintliga medarbetare
- Möjliggöra kompetensförflyttning
- Underlätta introduktion av nyanställda
- Bygga trappsteg och plattform
- Möjliggöra skapande av utbildning
- Underlag för kvalitetskrav vid upphandling
- Bli tydligare mot omvärlden (rekrytering)

Nivå 2

Introduktion på ÅVC

Nivå 3

Arbete återbrukshantering

Nivå 3 SeQF

Medåkare renhållningsbil

Nivå 4 SeQF

Chaufför renhållningsbil

Nivå 4 SeQF

Återvinningsarbetare ÅVC

Nivå 5 SeQF

Transportledare

Nivå 5 SeQF

Arbetsledare

Enklare arbete på ÅVC – Ramp

Samarbete med återbruksentreprenörer

Avfallsinsamling med renhållningsbil

Spol- och slambil

Frontlastare

Lastväxlare och liftdumper

Baklastare och sidolastare

Maskinförare

Montering, underhåll, reparation av kärl

Miljözoner/ riksintressen

Ledarskap

Montering, underhåll och reparation av kärl

Anställd i Sverige

Grunder i ramar och regler i en verksamhet

Professionellt arbete med återbruk

Tung lastbil – renhållning

Mottagning farligt avfall

Ramp

Lagkrav

Biltyper, containrar och behållare

Leda och planera

Ansvar kring arbetsmiljö och säkerhet

Mottagning farligt avfall

Medarbetarskap, samarbete och arbetsplatskultur

Medarbetarskap

Grunder i avfallshantering

Kommunikation, service och bemötande

Introduktion till arbetsmiljö och ergonomi

Ergonomi, säkerhet och risker inom arbetsmiljö

Utvecklingsarbete under 2024

- Revidering av Arbete inom Återbrukshantering

- Framtagning av tilläggsmaterial kring Cirkulär textilhantering

Från en kompetensstandard till kvalitetssäkrad bedömning

- Kompetensstandard innehåller kunskaper och färdigheter
- Modul med läranderesultat och bedömningskriterier
- Bedömningsplan
  - Teoretiska frågor
  - Praktiska uppgifter
- Validering av yrkesbedömare

Kartläggning

Självskattning för samtliga yrkesprofiler

Yrkesmässiga kunskaper och färdigheter
– oavsett var, hur eller när man har lärt sig

Självskattning som kan användas exempelvis vid
- Rekrytering
- Introduktion
- Planering
- Validering
- Omställning

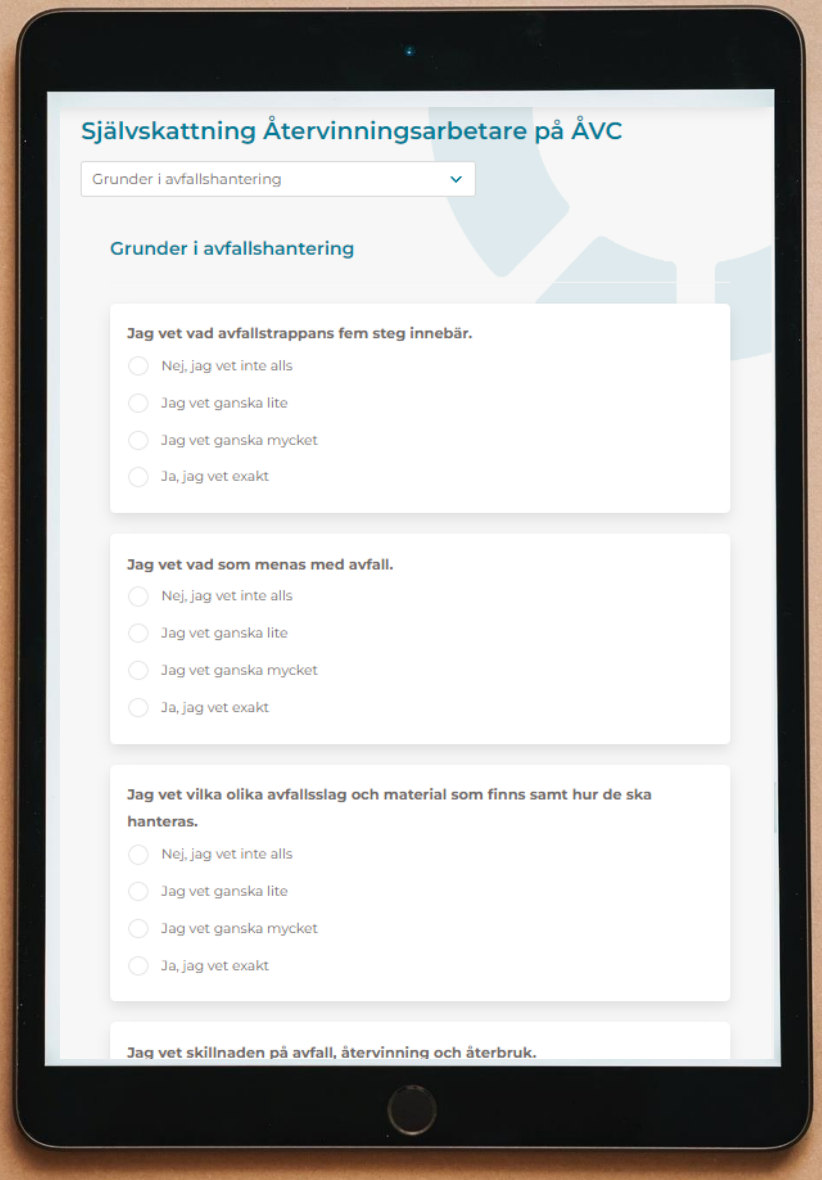

NORDISKT VALIDERINGSFORUM

Självskattning Återvinningsarbetare på ÅVC

Grunder i avfallshantering

Grunder i avfallshantering

Jag vet vad avfallstrappans fem steg innebär.

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet vad som menas med avfall.

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet vilka olika avfallsslag och material som finns samt hur de ska hanteras.

- Nej, jag vet inte alls
- Jag vet ganska lite
- Jag vet ganska mycket
- Ja, jag vet exakt

Jag vet skillnaden på avfall, återvinning och återbruk.

Så här tolkar du diagrammet

I diagrammet finns ett grönt område. Detta område ger en samlad bild av hur deltagarna i gruppen har skattat sin kompetens. Om det gröna området är nära mitten av cirkeln har gruppen skattat sig lägre, generellt sett. Om det gröna området är nära ytterkanterna av cirkeln har gruppen skattat dig högre, generellt sett.

Gruppsammanställning

Självskattning - Drifttekniker -VA ledningsnät

Antal deltagare: 9

Visa deltagare (9 st) för resultat 1

Skriv ut

Återvinningsarbetare ÅVC

Kompetensstandard med kunskaper och färdigheter

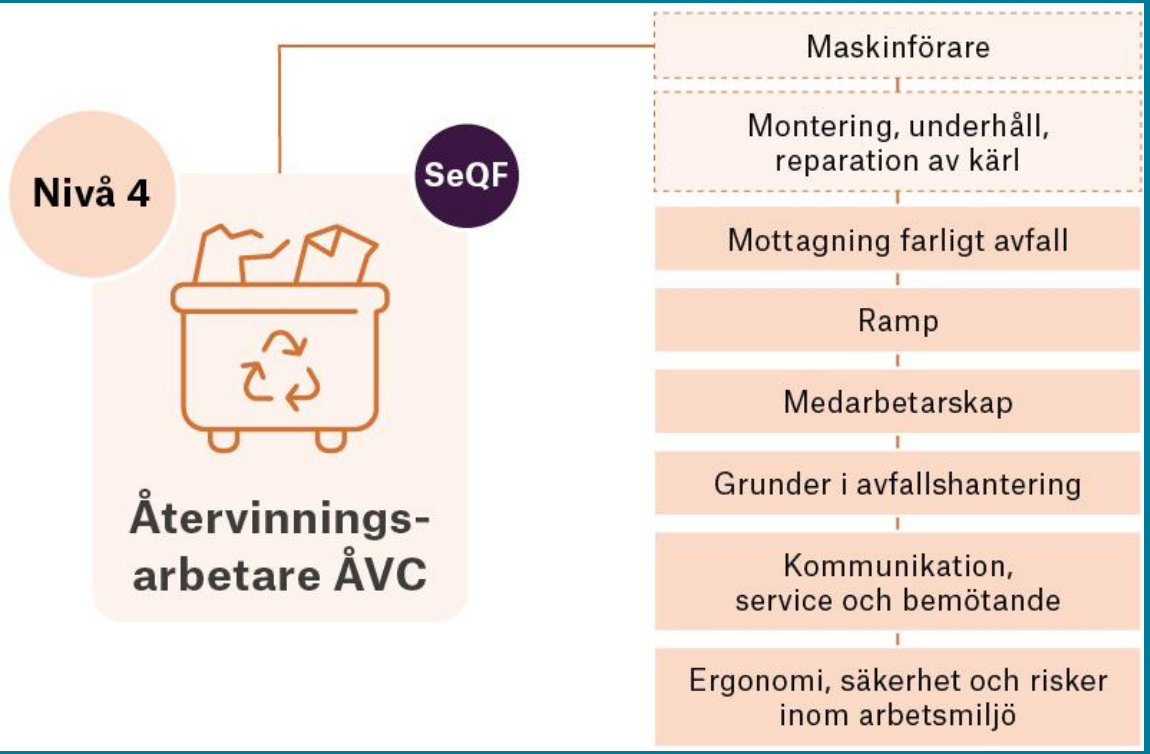

ÅVC – Ramparbete

Nivå 3

Kunskap

Individen ska kunna:

- Förklara syftet med verksamheten på återvinningscentral.
- Beskriva återvinningsprocessen, även ur ett etiskt och moraliskt perspektiv inom återvinning och återbruk.
- Redogöra för olika typer av avfallsslag som får tas emot, risker vid hantering och lämpliga åtgärder att vidta, utifrån gällande föreskrifter och instruktioner.
- Redogöra för vad rollen som servicerådgivare och ambassadör har för betydelse för verksamheten.

Färdighet

Individen ska kunna:

- Identifiera och riskbedöma okända ämnen/material och utifrån bedömning agera på ett säkert sätt.
- Informera kunder om risker vid hantering av olika ämnen och material.
- Välja ut, använda och underhålla verktyg och rätt skyddsutrustning för olika ändamål, enligt gällande rutiner vid arbete på ramp.
- Utföra daglig skötsel och underhåll utav ramp, utifrån givna instruktioner.
- Hantera tekniska hjälpmedel som finns tillgängligt, samt utföra nödvändig registrering, rapportering och dokumentation.

Modul - med läranderesultat och bedömningskriterier

Grunder i avfallshantering

Efter fullgjord modul kan individen redogöra för syfte och vision med svensk avfallshantering och vilken lag som reglerar den. Individen kan översiktligt beskriva olika ansvarsområden för avfallshantering, redogöra för avfallstrappans fem steg, samt har kunskap om hur olika typer av avfall/material ska hanteras. Individen behärskar de vanligast förekommande begreppen inom branschen. Individen har också förmåga att informera och vägleda kunder kring frågor som berör avfallshantering.

Modulnivå: 3

Läranderesultat *Kunskapen färdigheten eller kompetensen är att kunna:*	**Bedömningskriterier** *Detta har uppnåtts genom att individen kan:*
1. Beskriva verksamhetens styrning.	1.1 Namnge en eller flera lagar som reglerar avfallshanteringen. 1.2 Redogöra för syftet och visionen med svensk avfallshantering. 1.3 Förklara det kommunala ansvaret för avfallshantering. 1.4 Förklara den enskilda individens ansvar för avfallshantering utifrån gällande lagstiftning.
2. Förklara avfallstrappan.	2.1 Redogöra för avfallstrappans fem steg och varför den finns. 2.2 Reflektera över hur avfallstrappan påverkar det dagliga arbetet.
3. Ge exempel på avfallsslag och material	3.1 Förklara vad som menas med avfall. 3.2 Ge exempel på olika avfallsslag/material och hur de ska hanteras.

Bedömningsplan

Underlag för validering

Teoretiska frågor

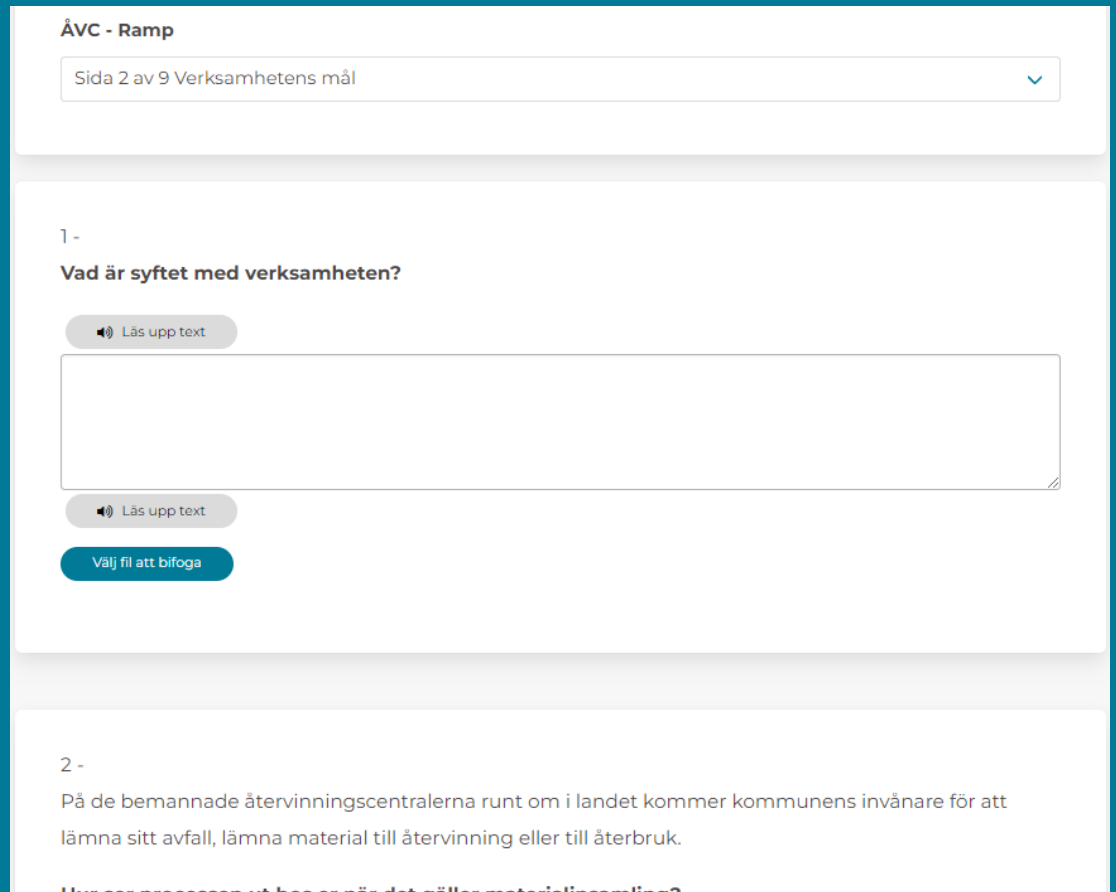

Praktiska uppgifter

Bedömning och kvalitetssäkring

Yrkesbedömare – Intern och Extern kvalitetssäkrare

Checklista för observation

Deltagare: _____

Modul: **ÅVC - Ramp (5313)**

Beskrivning: Efter fullgjord modul kan individen förklara syftet med verksamheten och beskriva återvinningsprocessen, samt har förståelse för sin roll som servicegivare och ambassadör. Individen har kunskap om de sorterings- och säkerhetsföreskrifter som finns, likväl som gällande skötselinstruktioner av arbetsplatsen samt grundläggande saneringskunskap. Vidare kan individen hantera verktyg och tekniska hjälpmedel, samt enligt rutiner utföra registrering, rapportering och dokumentation. Individen förstår också etik och moral i återvinning och återbruk.

För att säkerställa att deltagaren klarar varje uppgift, kan det behövas observeras vid flera tillfällen.

Nivå 3: Individen har de kunskaper som krävs för att kunna utföra uppgifter inom ett specifikt område. Individen kan på egen hand välja, värdera och använda information för att kunna utföra uppgifter, såväl på egen hand som i grupp, inom givna tidsramar. Individen kan också ta ansvar för sitt eget lärande, att uppgifter slutförs, samt att värdera egna och gemensamma resultat.

Uppgift 1 – Jag har observerat att deltagaren kan:	Beskriv vad individen kan och har visat samt varför du känner dig trygg med individens kunnande:
☐ Är en god ambassadör för verksamheten	
☐ Använda sorteringsguide för att inhämta information	
☐ Sortera material, produkter och	

Samlad bedömning av yrkesbedömare.

Jag godkänner individen utifrån alla tillfällen jag har jobbat med honom, observerat efter och under valideringen samt utifrån hans svar i modulerna och utifrån checklistorna.

individen har jobbat i över 10 år på Återbruket och är väl insatt kring avfallsslag, material, begrepp och hur man ska vägleda kunderna.

Han vet vilka säkerhetsföreskrifter som han ska förhålla sig till. Vi tillsammans utformade bland annat en rutin för komprimeringen. Han är också väl medveten om etik och moral är relativt hård med just den biten, rätt ska vara rätt är lite av principen han har.

Han kan hantera farligt avfall och är ytterst noggrann att det blir rätt. Han kan till och med dubbelkolla att kollegorna som arbetat helg, har gjort rätt efteråt. Rätt ska vara rätt, som sagt.

Han har haft maskinkort i några år nu och han sitter gärna i maskinen och kör. Han är noggrann med att inspektera fordon och redskap, saker ska vara hela och man ska vara rädd om redskapen, något han är mån om.

sobona
Kommunala företagens arbetsgivarorganisation

Yrkesbevis
Återvinningsarbetare på ÅVC

Förnamn Efternamn

Yrkesbeviset påvisar att individen kan ta ansvar för skötsel, avfall och återvinningsarbete på återvinningscentral, utifrån gällande sorterings- och säkerhetsföreskrifter. Individen kan ta ansvar och kritiskt värdera situationer och ämnen som kan vara stor risk/fara för andra och därefter agera på ett säkert sätt. Individen kan vägleda och anpassa kommunikation utifrån målgrupp och/eller situation baserat på arbetsplatsens värdegrund, riktlinjer och säkerhet.

Yrkesbevis Återvinningsarbetare på ÅVC är inplacerad i SeQF nivå 4
(enlig Förordningen 2015:545 om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande)

Kvalifikationens ID: MYH 2020/1050

Sobona AB är utfärdare av kvalifikationen, också arbetsgivarorganisation för bolag, stiftelser, föreningar samt kommunalförbund som bedriver verksamhet inom det kommunala, landstingskommunala eller regionala verksamhetsområdet och har ca 100 medlemsföretag inom Vatten och Miljö som verkar inom återvinningsbranschen.

Per Nordenstam
Vd, Sobona

Henrietta Finnborg Bengtson
Extern kvalitetssäkrare

Intyget utfärdat: 12 augusti 2024

NORDISKT VALIDERINGSFORUM

Empowered by OCN

sobona
Kommunala företagens arbetsgivarorganisation

Specifikation av Yrkesbevis Återvinningsarbetare på ÅVC för Förnamn Efternamn
Modul markerad med (*) ingår som obligatorisk del i kvalifikationen.

	Nivå	År
Grunder i avfallshantering (*) Efter fullgjord modul kan individen redogöra för syfte och vision med svensk avfallshantering och vilken lag som reglerar den. Individen kan översiktligt beskriva olika ansvarsområden för avfallshantering, redogöra för avfallstrappans fem steg, samt har kunskap om hur olika typer av avfall/material ska hanteras. Individen behärskar de vanligast förekommande begreppen inom branschen. Individen har också förmåga att informera och vägleda kunder kring frågor som berör avfallshantering.	3	2024
Mottagning av farligt avfall (*) Efter fullgjord modul har individen kunskap om gällande säkerhetsföreskrifter, hur man riskbedömer och hanterar farligt avfall samt förstår och kan förklara varningstexter och symboler. Vidare har individen kunskap om skötsel, underhåll och sanering på arbetsplatsen och kan hantera verktyg och de tekniska hjälpmedel som finns.	3	2024
ÅVC - Ramp (*) Efter fullgjord modul kan individen förklara syftet med verksamheten och beskriva återvinningsprocessen, samt har förståelse för sin roll som servicegivare och ambassadör. Individen har kunskap om de sorterings- och säkerhetsföreskrifter som finns, likväl som gällande skötselinstruktioner av arbetsplatsen samt grundläggande saneringskunskap. Vidare kan individen hantera verktyg och tekniska hjälpmedel, samt enligt rutiner utföra registrering, rapportering och dokumentation. Individen förstår också etik och moral i återvinning och återbruk.	3	2024
Medarbetarskap (*) Efter fullgjord modul har individen god kunskap om regler för närvaro och frånvaro, har förmåga att utföra arbetsuppgifter självständigt samt agera professionellt. Individen kan reflektera över konsekvenser som kan uppstå om regler inte efterföljs, när det kan uppstå lojalitetskonflikter och vilka faktorer som påverkar ett samarbete. Vidare kan individen ta ansvar för eget lärande och utveckling, söka information samt lösa problem.	3	2024
Kommunikation i möte med andra människor (*) Efter fullgjord modul har individen den kunskap som krävs för att ge och ta emot muntlig information så att information uppfattas rätt. Individen kan förklara vad icke-verbal kommunikation, feedback och återkoppling innebär. Vidare kan individen reflektera över varför det är viktigt och när det används.	3	2024
Ge service i möte med andra människor (*) Efter fullgjord modul har individen den kunskap som krävs om bra respektive dålig service och vikten av att ha kunskap om verksamhetens varor/tjänster. Individen har förmåga att utifrån olika förutsättningar ge god service. Vidare kan individen självständigt och under eget ansvar vara positiv, lösningsfokuserad och tillgänglig ur ett serviceperspektiv samt vägleda personer efter behov och önskemål på ett korrekt sätt.	3	2024
Bemötande och förhållningssätt i en yrkesroll (*) Efter fullgjord modul har individen god kunskap om vikten av ett individanpassat bemötande samt skillnaden mellan privat, personligt och professionellt i bemötandesituationer. Individen kan agera professionellt och med respekt i mötet med andra människor. Vidare har individen insikt om personlig integritet och konfliktsituationer som kan uppstå i sociala sammanhang.	3	2024
Ergonomi och friskvård (*) Efter fullgjord modul har individen den kunskap som krävs om vanliga ergonomiska skador och sjukdomar som kan orsakas av arbetsmiljön och hur dessa kan förebyggas. Individen kan redogöra för det egna och arbetsgivarens ansvar utifrån ett ergonomiskt arbete. Vidare har individen insikt om vikten av friskvård och återhämtning för den personliga hälsan.	3	2024

Natalies bilder

VafabMiljö

Validering – en del av framtidens återbruk på Vafabmiljö

Natalie Lindkvist, Projektledare

Vilka är vi?

- 12 kommuner
- 18 återbruk
- 5 avfallsstationer
- 1 biogasanläggning

Återbruk 2.0

- Strategisk plan för år 2024-2033
- Nytt koncept (gestaltning, arbetssätt, tjänster och utbud)
- Omvandling, utveckling, nybyggnation och avveckling av fysiska anläggningar
- Utveckling och omställning för medarbetare

Summering - Varför validering?

- Behov- och intresse av att säkerställa befintlig kompetens hos förbundets Miljöarbetare och Arbetsledare som tjänstgör på återbruken.
- Vi tror att detta skapar goda förutsättningar för våra berörda medarbetare att kunna utvecklas i sina roller i samband med implementation av Återbruk 2.0
- Positiv möjlighet att Omställningsfonden kan bistå med ekonomiska medel för genomförande av validering
- I nästa led förstärker detta Vafabmiljös tillvägagångssätt att arbeta med kompetenssäkring, kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Genomförande av validering

- Antal miljöarbetare
- Antal moduler
- Antal återbruk
- Tidsperiod
- Kommunikationsinsats

Tips!

- Tid
- Heltidstjänst
- Insatt i verksamheten
- “känner” deltagarna
- Kommunicera!
- Involvera och ta hjälp av andra enheter inom organisationen
- “grus i skon” som leder till fortsatt arbete

Insikter från valideringen

ÅVC-personal

- Stärkt yrkesstolthet
- Synliggör kompetens
- Bekräftelse
- Omtanke
- Uppskattad

Bedömare/kollega

- Stolthet
- Fördjupad insikt
- Arbetsgivarens ansvar
- Lärt känna kollegorna

Arbetsgivare

- Validering av oss själva
- Tydliggör förväntningar på medarbetarskapet
- Stolthet

Psst! Vi vann priset ”Årets Kompetensförsörjning”!

VafabMiljö

Tack!

Natalie Lindkvist
natalie.lindkvist@vafabmiljo.se

vafabmiljo.se

Utbildning till Yrkesbedömare

4 digitala halvdagar

Utbildning 3, 2024

Tisdag 24 september kl. 09.00-12.00

Måndag 30 september kl. 13.00-16.00

Tisdag 8 oktober kl. 09.00-12.00

Måndag 14 okt kl. 13.00-16.00

Utbildning 4, 2024

Tisdag 19 november kl. 09.00-12.00

Måndag 25 november kl. 13.00-16.00

Måndag 2 december kl. 13.00-16.00

Tisdag 10 december kl. 09.00-12.00

NORDISKT VALIDERINGSFORUM

Tips längs vägen

- ✓ Det finns verktyg och resurser som stöd
- ✓ Utgå från er egen situation – vad behöver ni
- ✓ Kontakta kompetenskansliet på Sobona
- ✓ Anmäl minst två till yrkesbedömare utbildningen
- ✓ Kontakta ett bolag som redan är igång

NORDISKT VALIDERINGSFORUM